

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem JUDr. Rudolfem Malým ve věci žalobkyně , narozené dne , bytem , zastoupené advokátkou Mgr. Ing. Martinou Tenglerovou, sídlem Kpt. Jaroše 1062, 432 01 Kadaň, proti žalovanému , narozenému dne , bytem , zastoupenému obecným zmocněncem , , pro: **vrácení daru pro hmotnou nouzi a nevděk**

takto:

- I. Žaloba na určení, že jediným vlastníkem bytové jednotky č. a spoluvlastnického podílu o velikosti na společných částech budovy č. p. , způsob využití bytový dům, zapsané na LV , k. ú. , zapsané u Katastrálního úřadu pro , Katastrální pracoviště , je žalobkyně, se zamítá..
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení v částce 137,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

V žalobě ze dne 5.1.2016 žalobkyně tvrdí, že darovala žalovanému darovací smlouvou ze dne 8.8.2014, která byla zapsána 9.1.2015, ideální polovinu bytové jednotky č. a spoluvlastnického podílu o velikosti na společných částech budovy č. p. , zapsané na LV č. v k. ú. , zapsané u Katastrálního úřadu pro , Katastrální pracoviště Dne 4.12.2015 dar odvolala z důvodu své hmotné nouze a nevděku žalovaného. Z domácnosti, kterou vedla se žalovaným, odešla dne 12.10.2014, a nyní platí vysoké nájemné a je ve špatném zdravotním stavu. Pracovala do konce ledna 2016, když se v listopadu 2015 psychicky zhroutila a pracovní poměr ukončila dohodou. Nepřemýšlela o tom, z čeho bude žít. Návrh na určení výživného mezi manželi nepodala. Žalovaný užívá celou bytovou jednotku a za její užívání žalobkyni nic neplatí. Bojkotuje prodej bytové jednotky. Platí na výživu dcery 1.000,-Kč měsíčně a toto výživné nepokrývá potřeby dítěte. Chová se k žalobkyni nevhodně, když jí označuje vulgárními výrazy a vyhrožuje jí

fyzickým napadením. Mezi manželi probíhají jednání o vypořádání společného majetku, vede proti žalovanému řízení o zaplacení bezdůvodného obohacení, které mu vzniklo užíváním jejího spoluvlastnického podílu na bytové jednotce.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Má za to, že žalobkyně podává žalobu z důvodu rozvodu manželství, jehož rozpad zavinila tím, že navázala známost s jiným mužem a opustila společnou domácnost. Sám i nadále platí příspěvek do fondu oprav a za dobu společného soužití zajišťoval veškerý chod domácnosti. Do bytu investoval jeden milion korun, splácí společný dluh 350.000,-Kč, v roce 2014 platil žalobkyni výživné 10.000,-Kč měsíčně. Nyní je bez zaměstnání. Tvrdí dále, že žalobkyně dar vypověděla až po uplynutí jednoho roku od svého odchodu z bytu a soud by k tomuto odvolání neměl přihlížet.

Mezi účastníky probíhala po podání žaloby jednání, která skončila neúspěchem. Žalobkyně by považovala spor mezi účastníky za vyřešený, pokud by jí žalovaný zaplatil částku 850.000,-Kč, ale žalovaný navrhoval pouze 280.000,-Kč. Pokud by žalovaný na dohodu přistoupil, považovala by žalobkyně veškeré závazky za vyřešené.

Z provedeného dokazování soud zjistil následující skutkový stav.

Z darovací smlouvy ze dne 8.8.2014, podepsané účastníky dne 16.12.2014, a z výpisu z katastru nemovitostí ze dne 27.7.2016 bylo zjištěno, že žalobkyně darovala žalovanému ideální polovinu bytové jednotky č., s právními účinky vkladu ke dni 17.12.2014.

Z výzvy k vrácení daru ze dne 4.12.2015 soud zjistil, že žalobkyně poukazuje na následující skutečnosti: žalovaný vyměnil zámek, zakázal dceři přístup do bytu, začal jí obtěžovat nevhodnými telefonáty, sms zprávami, ničil osobní věci její a její dcery, bojkotoval prodej bytu, šířil o ní pomluvy a pomluvami emočně ubližoval i společné dceři. Sama žije na pokraji chudoby, protože platí vysoké nájemné, zatímco žalovaný žije v jejich bytě. Podle podacího lístku byla výzva odeslána žalovanému dne 21.12.2015.

Oba účastníci uvádějí, že žalobkyně odešla ze společné domácnosti dne 12.10.2014. Je mezi nimi nesporné, že žalovaný po odchodu žalobkyně vyměnil zámek od bytu a že klíče od bytu neměla ani jeho dcera.

Podle rozhodnutí Úřadu práce - krajské pobočky v Ústí nad Labem ze dne 1.12.2016 je žalobkyni poskytována od 1.12.2016 pomoc v nouzi doplatek na bydlení ve výši 3.623,-Kč, když dříve jí byl poskytován ve výši 4.235,-Kč. Z odůvodnění bylo dále zjištěno, že od 1.10.2016 byla žalobkyni zvýšena státní sociální podpora příspěvek na bydlení z částky 5.083,-Kč na částku 5.695,-Kč a prvně byl tento příspěvek vyplacen v měsíci listopadu 2016. Z usnesení zdejšího soudu ze dne 26.2.2016, č. j. 15 C 246/2015-30, se zjišťuje, že byla žalobkyně osvobozena od soudních poplatků.

Z dalších provedených důkazů, Smlouvy o nájmu bytu uzavřené mezi, a jako pronajímateli a žalobkyni jako nájemkyní dne 22.5.2015, z evidenčního listu ze dne 22.5.2015 a ze zápisu o předání bytu, bylo zjištěno, že se žalobkyně stala od 1.6.2015 nájemkyní bytu č. Nájemné a zálohy za služby byly určeny částkou 6.200,-Kč měsíčně.

Žalobkyně potvrdila, že žalovaný poskytl v době od prosince 2014 do prosince 2015 dceři

pokračování

sp. zn.: 39 C 1/2016

nad rámec výživného 45.000,-Kč a chodil s ní jednou za 14 dnů až tři týdny na večeři. Žalobkyně dostala od žalovaného za deset měsíců od opuštění společné domácnosti 35.000,-Kč až 40.000,-Kč, v létě 2015 pak ještě 300 EUR, také automobil BMW, který prodala v srpnu 2015 za 150.000,-Kč.

Pokud žalovaný tvrdil, že poskytl žalobkyni více, pak přes poučení soudu tato tvrzení nedoložil žádnými důkazy a pro soud zůstala tato tvrzení neprokázána.

Jestliže tvrdí žalobkyně, že žalovaný bojkotoval prodej bytu, šířil o ní pomluvy a pomluvami emočně ubližoval i společné dceři, pak ani v tomto případě žalobkyně soudu nenabídla žádný důkaz.

Provedené sms zprávy a mms zprávy osvědčují v období rozhodném (po darování poloviny bytové jednotky do výzvy k jejímu vrácení) vyhrocené manželské spory a jejich vyvrcholení do vzájemných urážek a vulgarismů. Důkazy neprokazují, který z účastníků tyto spory inicioval.

Svědce dcera žalobkyně, potvrdila, že po rozchodu matky se žalovaným následovaly vzájemné telefonáty a sms zprávy. Neví, kdo je začal posílat. Byla přítomna u telefonátů, ve kterém bývalí partneři řešili obyčejné věci, ale končily nadávkami. Od žalovaného chodily sms zprávy. Žalobkyně je ve špatné finanční situaci, proto jí vypomáhala finančně a peníze byly určeny pro potřeby sestry. Ví o incidentu, kdy žalovaný vyházel oblečení matky a její oblečení na chodbu, a věci rozstříhal.

Svědce sousedka účastníků, uvedla, že asi v září 2015 žalovaný opilý vyházel na chodbu knížky a oblečení. Oblečení bylo rozstříhané. Také byla přítomna u toho, když žalovaný po hádce a vyhrožování smrtí vyhodil žalobkyni z bytu.

Soud dále vyslechl svědky a jeho partnerku, kteří byli přáteli účastníků a navštěvovali se. Svědek uvedl, že až do konfliktu na něj manželé působili celkem harmonicky a žili si slušně. Svědkyně uvedla, že byla přítomna konfliktu mezi manželi asi před třemi lety a po něm se žalobkyně odstěhovala. Začali se vzájemně hádat a nakonec házeli věci z okna. Po konfliktu se sešli u nich doma a znovu se dohadovali. Žalovaný vyzval žalobkyni, aby se odstěhovala a ona si odešla sbalit věci. Celý den jí stěhovali. Do konfliktu na ní manželé působili tak, že jsou v pohodě.

Soud zamítl některé důkazy a v tomto smyslu poznamenává, že podle judikatury Ústavního soudu (III. ÚS 95/97, III. ÚS 139/05, případně další), neakceptování důkazního návrhu účastníka lze založit třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno. Soud zamítl návrhy žalovaného na provedení důkazu fotografiemi, výslechy svědků, sms zprávami datovanými 11.5. bez uvedení roku a sms zprávami ze dne 18.5.2017, a návrhy žalobkyně na provedení výslechu svědků, čestným prohlášením, složenkou, potvrzením o úhradě finanční částky za bytovou jednotku, výpisem ze Správy sociálního zabezpečení a znaleckým posudkem oceňujícím bytovou jednotku v Litvínově, č.p. 217. Sms zprávy

a fotografie nejsou z rozhodného období od uzavření darovací smlouvy do výzvy k vrácení daru. Protože vlastnictví k bytové jednotce osvědčuje výpis z katastru nemovitostí, je nadbytečný důkaz výsledkem svědka, svědkyně, případně jejím čestným prohlášením, složenkou, potvrzením o úhradě finanční částky za bytovou jednotku, nadbytečné jsou rovněž důkazy, které mají osvědčit majetkové poměry žalovaného v době, kdy byla uzavřena kupní smlouva, jejímž předmětem byla bytová jednotka (výpis ze Správy sociálního zabezpečení), a znalecký posudek, který by měl stanovit její aktuální cenu. Výsledky svědků (u obou finanční půjčky na dovolenou účastníků) a (půjčka peněz na nákup vozidla pro žalobkyni), neprokazují žádnou rozhodnou skutečnost.

Soud provedl důkazy znaleckým posudkem ze dne 29.5.2015, smlouvou o převodu vlastnictví bytové jednotky ze dne 13.5.2009 a kupní smlouvou ze dne 10.10.2003. Tyto důkazy však ke svému hodnocení nepoužil, protože později učinil závěr, že neprokazují žádnou z rozhodujících okolností.

Podle § 132 o.s.ř., důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. V rámci hodnocení provedených důkazů soud porovnal tvrzení účastníků s provedenými listinnými důkazy i svědeckými výpověďmi, a má za to, že jsou listinné důkazy věrohodné, stejně jako výpovědi svědků a přijal nesporná tvrzení účastníků i ta, která nebyla předmětem sporu. Předmětem sporu a posouzení soudu jsou od počátku skutečnosti, které, podle žalobkyně, mají vést k vrácení daru, a podle žalovaného nikoliv.

Závěr o skutkovém stavu, který soud po provedeném dokazování a zhodnocení důkazů učinil, je následující. Žalobkyně darovala žalovanému darovací smlouvou ze dne 8.8.2014, podepsanou účastníky dne 16.12.2014, s právními účinky vkladu ke dni 17.12.2014, ideální polovinu bytové jednotky č. Dopisem ze dne 4.12.2015 vyzvala žalobkyně žalovaného k vrácení daru a tuto výzvu žalovanému odeslala dne 21.12.2015. Ve výzvě poukazuje na následující skutečnosti: žalovaný vyměnil zámek, zakázal dceři přístup do bytu, začal jí obtěžovat nevhodnými telefonáty, sms zprávami, ničil osobní věci její a její dcery, bojkotoval prodej bytu, šířil o ní pomluvy a pomluvami emočně ubližoval i společné dceři. Sama žije na pokraji chudoby, protože platí vysoké nájemné, zatímco žalovaný žije v jejich bytě. Žalobkyně odešla ze společné domácnosti dne 12.10.2014 a žalovaný po odchodu žalobkyně vyměnil zámek od bytu a klíče od bytu nemá ani jeho dcera. Žalobkyni je od 1.12.2016 poskytována pomoc v nouzi, doplatek na bydlení, ve výši 3.623,- Kč, když dříve jí byl poskytován ve výši 4.235,-Kč. Od 1.10.2016 byla žalobkyni zvýšena státní sociální podpora příspěvek na bydlení z částky 5.083,-Kč na částku 5.695,-Kč a prvně byl tento příspěvek vyplacen v měsíci listopadu 2016. Pracovala do konce ledna 2016, když se v listopadu 2015 psychicky zhroutila a pracovní poměr ukončila dohodou. Žalobkyně se stala od 1.6.2015 nájemkyní bytu č., nájemné a zálohy za služby byly určeny částkou 6.200,-Kč měsíčně. Žalovaný poskytl v době od prosince 2014 do prosince 2015 dceři nad rámec výživného 45.000,-Kč a chodil s ní jednou za 14 dnů až tři týdny na večeri. Žalobkyně dostala od žalovaného za deset měsíců od opuštění společné domácnosti 35.000,-Kč až 40.000,-Kč, v létě 2015 pak ještě 300 EUR, také automobil BMW, který prodala v srpnu 2015 za 150.000,-Kč. Žalovaný vyházel a rozstříhal žalobkyni a její dceři oblečení, čemuž předcházela konflikt mezi manželi, který se mimo jiné projevoval vzájemným vyhazováním věcí z okna. Manželé si zasílali sms zprávy, ve kterých se vzájemně nevybíravě napadali a stejně tak i v telefonátech. Žalovaný po odchodu žalobkyně vyměnil zámek od bytu a neměla do něho

přístup ani jeho dcera. Nebylo prokázáno, že by žalovaný bojkotoval prodej bytu, šířil o žalované pomlavy a pomluvami emočně ubližoval i společné dceři. Žalobkyně nepodala žalobu na určení výživného mezi manželi.

Zjištěný skutkový stav soud zhodnotil podle práva.

Podle § 2055 odst. 1 občanského zákoníku, darovací smlouvou dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá.

Podle § 2057 odst. 1 občanského zákoníku, při darování věci zapsané do veřejného seznamu vyžaduje smlouva písemnou formu.

Podle § 2068 občanského zákoníku, upadne-li dárce po darování do takové nouze, že nemá ani na nutnou výživu vlastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinen, může dar odvolat a požadovat po obdarovaném, aby mu dar vydal zpět nebo zaplatil jeho obvyklou cenu, nanejvýš však v tom rozsahu, v jakém se dárce nedostává prostředků k uvedené výživě. Obdarovaný se může této povinnosti zprostit poskytováním toho, co je k této výživě potřeba. Obdarovaný nemá povinnost podle odstavce 1, je-li sám v obdobné nouzi jako dárce.

Podle § 2072 občanského zákoníku, ublížil-li obdarovaný dárce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny. Odůvodňují-li to okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárce také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké.

Podle § 2075 občanského zákoníku, dárce může dar pro nevděk odvolat do jednoho roku ode dne, co obdarovaný dárce ublížil, ale dozví-li se o tom dárce později, do jednoho roku ode dne, kdy získal vědomost o důvodu pro odvolání daru. Dědic dárce může dar odvolat nejpozději do jednoho roku od smrti dárce. Je-li dar odvolán později a namítne-li obdarovaný opožděné odvolání daru, soud k odvolání nepřihlédne.

Mezi žalobkyní a žalovaným byla uzavřena dne 8.8.2014 písemná darovací smlouva, jejímž předmětem byla ideální polovina bytové jednotky se spoluvlastnickým podílem na společných částech budovy (§ 2055 odst. 1, § 2057 odst. 1 občanského zákoníku), a změna vlastnictví byla zapsána v katastru nemovitostí.

Ustanovení § 2068 občanského zákoníku umožňuje dárce odvolat dar a požadovat jej zpět nebo zaplacení jeho obvyklé ceny za předpokladu, že upadne po darování do takové nouze, že nemá ani na nutnou výživu vlastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinen.

Nutnou výživou je zajištění základních potravin nezbytných k přežití, zajištění základního ošacení, zajištění možnosti základního bydlení a případně zajištění léků nezbytných k životu dárce. Při poskytnutí je třeba zohlednit i další dávky, které může dárce získat. Odvolání daru může přicházet v úvahu pouze ve výjimečných případech, kdy se dárce ocitne v situaci, která není řešitelná jinak. Je třeba vycházet ze zásady, že se mají smlouvy dodržovat.

K odvolání daru došlo 4.12.2015. Období rozhodné pro posouzení předpokladů pro vrácení daru je od 4.12.2014 do 4.12.2015 (§ 2075 občanského zákoníku), když není známo přesné datum doručení výzvy žalovanému. Žalobkyně byla v pracovním poměru do konce ledna 2016 a vedle příjmu z pracovního poměru jí žalovaný poskytl nad rámec výživného pro dceru 45.000,-Kč a chodil s dcerou jednou za 14 dnů až tři týdny na večeri. Zároveň ji postupně předal 35.000,-Kč až 40.000,-Kč, v létě 2015 pak ještě 300 EUR, automobil BMW, který prodala v srpnu 2015 za 150.000,-Kč. Poměry žalované proto nelze v rozhodném období posoudit jako stav nouze, ve kterém by neměla na nutnou výživu vlastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinna. Důvody pro odvolání daru stanovené v § 2068 občanského zákoníku soud proto neshledal.

Ublížil-li obdarovaný dárci úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny. Odůvodňují-li to okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárci také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké (§ 2072 občanského zákoníku).

Chování obdarovaného, které je v rozporu s dobrými mravy, musí být navíc ještě chováním úmyslným nebo z hrubé nedbalosti. Dárce tak může od darovací smlouvy odstoupit a má právo požadovat vydání daru. Ve výjimečných případech se nevděk může projevit jako zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké.

Ve výzvě k vrácení daru žalobkyně poukazuje na nevděk žalovaného. V tomto řízení má soud za prokázané, že žalovaný vyházal a rozstříhal žalobkyni a její dceři oblečení, čemuž předcházela konflikt mezi manželi, který se mimo jiné projevoval vzájemným vyhazováním věcí z okna. Manželé si zasílali sms zprávy, ve kterých se vzájemně nevybíravě napadali, stejně tak činili i v telefonátech, a nelze učinit jednoznačný závěr o tom, kdo z nich dal k tomuto chování podnět. Bylo zjištěno, že žalobkyně po vzájemném napadání opustila společnou domácnost 12.10.2014, což bylo ještě předtím, než manželé podepsali darovací smlouvu (16.12.2014). Nebylo prokázáno, že by žalovaný bojkotoval prodej bytu, šířil o žalované pomlavy a pomluvami emočně ubližoval i společné dceři. Vztahy zůstaly napjaté i v dalším období, přesto žalovaný poskytoval žalobkyni finanční podporu jak jí samotné, tak i pro společnou dceru, a žalobkyně jí přijala. Žalovaný se také stýkal se svou dcerou. Až do konfliktu působilo manželství harmonicky a majetkové zajištění manželů i společné dcery bylo velmi dobré. Významné konflikty po odchodu žalobkyně byly, mimo jiné, způsobeny tím, že se manželé nedokázali dohodnout na majetkovém vypořádání. Do těchto neuspořádaných vztahů náleží i to, že žalovaný užívá také spoluvlastnický podíl žalobkyně na bytové jednotce a žádnou náhradu jí neposkytuje. Vyřešení těchto vztahů považují oba účastníci za rozhodující a žalobkyně sama jím podmiňovala i smírné vyřešení tohoto sporu. V tento moment je třeba připomenout, že institut vrácení daru nemůže být právním prostředkem k řešení nevypořádaných majetkových vztahů bývalých manželů. Smlouvy mají být dodržovány a vrácení daru je zcela mimořádný postup, který musí být přesvědčivě odůvodněn. Soud však nezjistil ani v tomto případě zákonné předpoklady pro takový postup.

Právo odvolat dar se nepromlčuje. Ačkoliv právo odvolat dar je nepromlčitelné, uplatnění tohoto práva je omezeno roční lhůtou (§ 2075 občanského zákoníku). Zákon sice o této lhůtě hovoří pouze v případě nevědku obdarovaného (§ 2072 občanského zákoníku), ale je třeba vycházet z toho, že jí lze vztáhnout i na případ nouze (§ 2068 občanského zákoníku). Je-li dar odvolán později a namítne-li obdarovaný opožděné odvolání daru, soud k odvolání nepřihlédne.

pokračování

sp. zn.: 39 C 1/2016

Po zjištění, že žalobkyně tvrdí existenci důvodů pro odvolání daru v obou případech i v období jednoho roku před jeho odvoláním, neshledal soud námitku obdarovaného nedůvodnou.

Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl.

Žalovaný má právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, protože měl ve věci plný úspěch (§ 142 odst. 1 o.s.ř.). Žalovaný požaduje náhradu hotových výdajů obecného zmocněnce za cestu vlakem ve výši 137,-Kč. Ušlý výdělek obecného zmocněnce náleží k nákladům řízení žalovaného podle § 137 odst. 1 o.s.ř. Soud proto uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení ve výši 137,-Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalobkyně povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalovaný domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

V Mostě dne 31. října 2017

JUDr. Rudolf Malý v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Marcela Kalkusová, DiS.